

PSIHOLOGIE SOCIALĂ

CARACTERISTICILE PSIHOMETRICE ALE SCALEI DIFERENȚIALE DE MĂSURARE A SINGURĂTĂȚII N. SCHMIDT, V. SERMAT ȘI ALE TESTULUI S. KORCEAGHINA

PSYCHOMETRIC CHARACTERISTICS OF SCHMIDT N., SERMAT V., DIFFERENTIAL LONELINESS SCALE AND S. KORCHAGINA LONELINESS TEST

Victoria PLĂMĂDEALĂ

Termeni-cheie: singurătate, formele singurătății, intensitatea singurătății, scale unidimensionale, scale multidimensionale.

Rezumat

Scopul cercetării este de a adapta în spațiul moldovenesc și a indica caracteristicile psihometrice ale două instrumente care măsoară singurătatea multidimensional: Scala Diferențială a Singurătății Schmidt N., Sermat V. (1983) și Testul Korceaghina S. (2008). La experiment au participat 304 tineri cu vârsta cuprinsă între 20-25 ani ($m = 22,59$, $SD = 2,07$): 152 tineri bărbați ($m = 22,03$, $SD = 1,07$), 152 tinere femei ($m = 23,14$, $SD = 2,62$).

Rezultatele obținute ne oferă certitudinea să afirmăm că instrumentele traduse și utilizate de noi asigură o măsurare lipsită de erori, contribuie la constituirea semnificației unui construct psihic anume și reprezintă o evaluare psihologică sigură și consistentă a singurătății la tinerii din spațiul moldovenesc.

Keywords: loneliness, loneliness forms, loneliness intensity, unidimensional and multidimensional scales.

Abstract

The purpose of our research is to adapt the multidimensional measuring instruments of loneliness in Moldova and to indicate the psychometric characteristics of Schmidt N., Sermat V. Differential Loneliness Scale (1983), and Korchagina S. Loneliness Test (2008). The experiment involved 304 young people aged between 20-25 years old ($M = 22.59$, $SD = 2.07$): 152 young men ($m = 22.03$, $SD = 1.07$), 152 young women ($M = 23.14$, $SD = 2.62$).

Our results certainty provide us to affirm that the translated and used instruments, show a free of error measurement, contribute to adjust the meaning of a particular mental construct, and represent a safe and consistent psychological evaluation of loneliness in young adults from Moldova.

Introducere. Singurătatea este o problemă universală care poate afecta pe oricine, indiferent de vârstă, etnie și gen. Deși sociabilitatea și relaționarea sunt valorizate în societatea modernă, totuși, contactele profunde și autentice par a

fi mai dificil de stabilit. Pe termen lung această variantă se asociază cu un declin constant al stării de bine. România se află printre țările europene cu cel mai mare număr de locuitori care se plâng adesea de singurătate – 14,7% dintre români de toate vârstele [2, p. 72]. Perplau L., Perlman D. (1982) concluzionează că singurătatea este un fapt de viață pentru milioane de americani [13]. Hemov P.C. (2003) constată prevalența singurătății: nu mai mult de 1-2% din respondenți niciodată în viață n-au trăit sentimentul de singurătate, în timp ce aproximativ 10-30% l-au experimentat de cel puțin o dată în viață [9, p. 613].

Persoanele însingurate pe termen lung intră într-un cerc vicios al izolării, consecințele fiind grave și privesc sănătatea fizică și psihică. Singurătatea prezice tulburări psihiatrice, cardiace, imunitare, endocrine, cognitive și crește șansele unei morți premature cu aproximativ 30% [2, p. 78].

Toți savanții care au cercetat fenomenul dat sunt de părere că singurătatea este subiectivă. Acest lucru îngreunează stabilirea criteriilor externe pentru măsurarea fenomenului dat. În opinia lui Lars Christian Sønderby (2013), observarea sau manipularea singurătății în cadrul laboratorului este foarte dificilă, sau chiar imposibilă [12]. Din această cauză cercetările singurătății, în cea mai mare parte, se bazează pe interviuri și chestionare. Efortul de a cuantifica fenomenul singurătății și a crea un cadru unic în înțelegerea singurătății s-a bazat pe scalele singurătății unde măsurarea este posibilă, simplă și clară. Cel mai cunoscut și utilizat instrument de diagnostic psihologic al singurătății este scala UCLA elaborată de Russell D. și Cutrona C. E (1978) [14].

Versiunea în limba engleză a scalei prezintă o consistență internă ridicată (alfa Cronbach, conform diferitelor studii, variază de la 0.89 la 0.94, la retestare fiind de - 0,73) [14]. Adaptarea în limba rusă a acestei tehnici a fost realizată de Ишмыамеров И.Н (2006) în Letonia. Performanța psihometrică obținută de cercetător corespunde cu versiunea originală în limba engleză [7]. Scala de singurătate UCLA (versiunea 3) este aplicată cu succes și de cercetătorii români, cum ar fi Nedelcu M. (2011) [3]. Avantajele acestui instrument sunt simplitatea și accesibilitatea acestuia care, totuși, a ignorat experiența fenomenologică a singurătății [12].

Pe lângă testul UCLA, există mai multe scale cunoscute și larg folosite în cercetări asupra singurătății ca fenomen multidimensional, cum ar fi: Scala de singurătate de Jong Gierveld, Van Tilburg (1999); Scala (SELSA) de singurătate emoțională și socială pentru adulți (DiTommaso, E., Spinner B. 1997); Scala Diferențială a Singurătății (Schmidt N.-Sermat V. 1983); Testul Korceaghina S. (2008) etc. [11, 10, 15, 8].

În Republica Moldova, până în prezent, nu avem cercetări efectuate asupra singurătății, deși în mass-media se vehiculează cu cifre îngrijorătoare de persoane care se plâng de singurătate. Pentru a cerceta singurătatea din aspect psihologic trebuie să avem instrumente de evaluare psihologică sigure și consistente.

Scopul și metodologia cercetării

Din considerentele anunțate mai sus am inițiat un studiu cu **scopul** de a adapta pentru tinerii din spațiul moldovenesc și a indica caracteristicile psihometrice ale două instrumente care măsoară singurătatea multidimensional: Scala Diferențială a Singurătății Schmidt

N.-Sermat V. (1983) și Testul Korceaghina S. (2008). În cercetarea noastră am considerat necesară abordarea integrată a singurătății prin utilizarea atât a scalei unidimensionale UCLA cât și a scalelor multidimensionale Scala Diferențială a Singurătății Schmidt N.-Sermat V. (1983) și Testul Korceaghina S. (2008) și suprapunerea rezultatelor acestora.

Lotul de cercetare a fost alcătuit din **304 de tineri** cu vârsta cuprinsă între **20-25 ani**. ($m = 22,59$, $SD = 2,07$): 152 tineri bărbați ($m = 22,03$, $SD=1,07$), 152 tinere femei ($m = 23,14$, $SD= 2,62$). În continuare vom da descrierea instrumentelor folosite.

Scala Diferențială a Singurătății Schmidt N. și Sermat V. (1983,) este un instrument multidimensional. Ea servește pentru a măsura singurătatea generală, dar și în patru categorii de relații: S1-scala relații de prietenie; S2 - scala relații familiale; S3- scala relații romantico-sexuale; S4–scala relații sociale (de grup).

Acest test are două versiuni: una pentru tineri, alta pentru maturi; noi am

aplicat-o pe cea pentru tineri. Ea este alcătuită din 20 de itemi. Formulările itemilor sunt exprimate pozitiv și negativ. Subiecții au fost rugați să încercuiască „Adevărat” sau „Fals” pentru fiecare dintre afirmațiile numite în funcție de descrierea exactă a situației sale prezente. Dacă un item nu este apreciabil pentru subiect din cauza că nu se referă în prezent la situația sa, el era rugat să încercuiască „F” [15].

Instrucțiune: Vă rugăm să răspundeți cât mai sincer la întrebările testului, marcând cu „adevărat” - **A** sau fals - „**F**”, fiecare afirmație propusă, în funcție de potrivirea exactă a stării pe care o aveți în prezent. Anonimatul este garantat. Răspunsurile vor fi utilizate numai în scopuri de cercetare. Nimeni, în afară de mine, în nici un caz, nu va avea acces la ele. Încercați să nu vă gândiți mult timp, răspundeți ce vă vine în minte. Nu există răspunsuri corecte sau greșite. Avem nevoie doar să știm care este opinia d-voastră”.

Tabelul 1

Scala Diferențială a Singurătății Schmidt N. - Sermat V

Nr. d/o	Afirmații	Răspuns	
		Adevărat	Fals
1	Mă simt atașat(ă) membrilor familiei mele	A.	F
2	Am iubit(ă) sau partener(ă) de viață cu care pot discuta cele mai importante probleme sau griji.	A.	F
3	Eu simt cu adevărat că nu am multe lucruri comune cu comunitatea în care trăiesc.	A	F
4	Am puține contacte cu membrii familiei mele.	A	F
5	Nu mă înțeleg foarte bine cu familia mea.	A	F
6	În prezent sunt implicat(ă) într-o relație romantică sau de mariaj, în care ambii depunem eforturi mari de cooperare.	A	F
7	Mențin relații bune cu majoritatea membrilor familiei mele.	A	F
8	Nu cred că aş putea apela la prietenii ce locuiesc în apropiere pentru ajutor la nevoie.	A	F
9	Nimeni din comunitatea unde locuiesc nu pare să-și „bată capul pentru mine”.	A	F
10	Îmi permit să mă atașezi de prietenii mei.	A	F

11	Primesc foarte rar siguranța emoțională de care am nevoie în cadrul unei relații romantice sau sexuale.	A	F
12	Simt că am prins „rădăcini” în comunitatea unde locuiesc.	A	F
13	Nu am mulți prieteni în orașul unde trăiesc acum.	A	F
14	Nu am vecini care m-ar ajuta la nevoie.	A	F
15	Primesc mult ajutor și susținere din partea prietenilor mei.	A	F
16	Rareori când familia ține cont de opinia mea.	A	F
17	Puțini din prieteni mă înțeleg în modul cum aș fi dorit să fiu înțeles	A	F
18	Iubitul(a) sau partenerul(a) simte când am probleme și mă încurajează să vorbesc despre acestea.	A	F
19	Mă simt apreciat(ă) și respectat(ă) în relația mea prezentă romantică sau conjugală.	A	F
20	Cunosc oameni din comunitatea mea care înțeleg și împărtășesc viziunile și opiniile mele.	A	F

Al doilea instrument al cercetării a fost Testul Korceaghina S. (2008). El constă din 30 de itemi și este un instrument multidimensional destinat determinării intensității și tipului de singurătate trăite de persoană.[8, p.125-127]. Cu acest test putem măsura singurătatea în trei scale: Scala 1: singurătatea difuză, Scala 2: Singurătatea de înstrăinare, Scala 3: Singurătatea disociativă.

Conform modelului creat de Korceaghina S. (2008), **singurătatea difuză** apare atunci când individul are tendințe predominante de a se identifica cu alte persoane, grupuri sociale, idei etc. Individul care se identifică cu alte persoane refuză să afișeze propriile sale caracteristici, aspirații, interese. Această persoană trăiește viața acelei persoane cu care se identifică. Situația poate fi generată de nemulțumirea și insatisfacția de sine și viața sa. Neacceptarea situației reale stimulează persoana la autoperfecțiune sau la imitarea și copierea persoanei care a reușit în viață. Încercarea subiectului de a se identifica cu o altă persoană sau grup de persoane îl

îndepărtează tot mai mult de existența proprie, ceea ce inevitabil se reflectă nu numai în trăirea singurătății, dar și în frica de ea [8, p.77].

Singurătatea de înstrăinare este asociată cu prioritatea mecanismelor de separare în structura psihologică a personalității, forma extremă a căroră reprezintă înstrăinarea de oameni, norme, valori, anumit grup, de lume în întregime. În acest caz, procesele de identificare se realizează în limita sinelui, persoana conștientizează starea sa și deseori înțelege de ce este condiționată. Forma extremă de înstrăinare de lume aduce cu sine o trăire dureroasă a singurătății. Înstrăinarea produce pierderea conexiunii emoționale cu alte persoane, locuri cunoscute, amintiri, trăiri, situații dragi, care devin străine pentru individ, iar relațiile cu acestea lipsite de sens. În conștiință se acumulează mai multe obiecte înstrăinate, mecanismul de înstrăinare devine mai profund și subiectul începe să piardă legătura cu lumea exterioară. Fiind conștient de realitatea fizică a obiectelor înstrăinate, subiectul nu per-

mite intimitate psihologică cu acestea, întotdeauna menținându-le la distanța stabilită. În funcție de caracteristicile individuale, singurătatea de înstrăinare se poate manifesta prin anxietate ridicată, teamă, agresivitate, ostilitate, scepticism, neajutorare etc. [8, p.78].

Singurătatea disociativă prezintă cea mai complicată formă de singurătate prin origine, manifestare și trăire. Geneza este determinată de procesele de identificare și înstrăinare și de alterarea bruscă a acestora față chiar de unele și aceleași persoane. De la început persoana se identifică cu altă persoană, preluându-i stilul de viață, urmând-o întocmai, având încredere deplină în ea. După identificarea completă cu obiectul, urmează o (separare) înstrăinare bruscă de ea, care reflectă adevărata atitudine a subiectului față de sine însuși: unele calități ale personalității sunt accepta-

te, altele respinse categoric. Odată ce proiecția calităților respinse se reflectă în obiectul identificării, acesta din urmă este respins imediat tot în întregime, are loc o înstrăinare fără echivoc. Sentimentul de singurătate trăit este acut, dureros și conștientizat. Această formă de singurătate face parte din categoria stărilor de limită. [ibidem].

Instrucțiune: Vă rugăm să răspundeți cât mai sincer la întrebările propuse, marcând una din variantele „**Da**” sau „**Nu**” fiecare afirmație propusă, în funcție de potrivirea exactă la situația Dvs. prezentă. Anonimatul este garantat. Răspunsurile Dvs. vor fi utilizate numai în scopuri de cercetare. Nimeni în nici un caz nu vă avea acces la acestea. Încercați să nu vă gândiți mult timp, răspundeți ce vă vine în minte. Nu există răspunsuri corecte sau greșite. Avem nevoie doar să știm care este opinia Dvs.”.

Tabelul 2

Instrument multidimensional destinat determinării intensității și tipului de singurătate (Testul Korceghina S. 2008)

1	Crezi că nimeni nu te cunoaște cu adevărat?	Da	Nu
2	Simți o lipsă de companie în prezent?	Da	Nu
3	Crezi că familiei și prietenilor nu le pasă de tine cu adevărat?	Da	Nu
4	Îți apar gânduri despre aceea că nimeni nu are nevoie de tine (cu ușurință vor face față situației fără tine?)	Da	Nu
5	Te temi să pari sâcâitor cu sinceritatea ta?	Da	Nu
6	Ți se pare că moartea ta nu va aduce multă suferință familiei și prietenilor?	Da	Nu
7	Există oameni în viața ta cu care te simți „de-al nostru”?	Da	Nu
8	Se întâmplă să ai sentimente opuse față de una și aceeași persoană?	Da	Nu
9	Sentimentele tale, câteodată, poartă un caracter de extremă?	Da	Nu
10	Ai vreodată sentimentul că „nu ești din lumea aceasta” și totul este în viața ta altfel, nu ca la alții?	Da	Nu
11	Mai mult tinzi la prietenii tăi, decât ei la tine?	Da	Nu
12	Crezi că mai mult oferi oamenilor, decât primești?	Da	Nu
13	Ai suficiente forțe spirituale de a empatiza profund altă persoană?	Da	Nu
14	Găsești mijloace pentru a exprima pe deplin empatie persoanei care suferă?	Da	Nu

15	Te cuprinde tristețea, regrete, durere de ceva pentru totdeauna plecat?	Da	Nu
16	Ai observat că oamenii se țin departe de tine?	Da	Nu
17	Este dificil să te ierți pe tine însuți pentru o slăbiciune, greșeală, neînțelegere?	Da	Nu
18	Ai vrea să te schimbi?	Da	Nu
19	Crezi că ai nevoie de a schimba ceva în viața ta?	Da	Nu
20	Simți că ai destule puteri de a schimba viața ta spre bine?	Da	Nu
21	Ești suprasolicitat de contacte sociale superficiale?	Da	Nu
22	Simți că alte persoane înțeleg că ești diferit de ei și, în general, „străin”?	Da	Nu
23	Starea ta de spirit, dispoziția depind de starea de spirit, dispoziția și comportamentul altor oameni?	Da	Nu
24	Îți place să fii singur?	Da	Nu
25	Când simți că cineva nu te place, te strădui să-i schimbi opinia despre tine?	Da	Nu
26	Te strădui ca toată lumea mereu să te înțeleagă corect?	Da	Nu
27	Crezi că îți cunoști bine obiceiurile, înclinațiile, caracteristicile?	Da	Nu
28	Se întâmplă vreodată să te surprinzi pe tine însuți cu o acțiune neașteptată de a ta (reacție, vorbă)?	Da	Nu
29	Se întâmplă vreodată să nu poți stabili relații dorite?	Da	Nu
30	S-a întâmplat vreodată să te simți complet acceptat și înțeles?	Da	Nu

Dat fiind faptul că instrumentele de cercetare Scala Diferențială a Singurăității Schmidt-Sermat și testul Korceaghina S. au fost traduse din limba rusă, a fost necesar să ne convingem că ambele instrumente măsoară același „construct” psihic. După Popa Marian, coeficientul de consistență internă Cronbach alfa se calculează în mai multe situații, una dintre care este atunci când se traduce un instrument folosit anterior într-o altă limbă [5, p. 58].

Una din condițiile fundamentale ale unui instrument de evaluare psihologică este aceea de a fi sigur și consistent. Aceasta înseamnă că itemii din care este alcătuit trebuie să contribuie la constituirea semnificației unui construct psihic anume. În mod practic și direct exprimat, un instrument este sigur și consistent atunci când itemii din

care este compus corelează atât între ei, cât și fiecare dintre ei cu rezultatul aditiv al tuturor itemilor (scala, scorul global). Analiza de consistență internă, prin calcularea coeficientului Cronbach alfa, este metoda statistică prin care se verifică respectarea exigențelor enunțate mai sus [5, p. 57]. Indicele Cronbach alfa are o plajă de variație între 0 și 1. O scală, pentru a fi considerată consistentă, trebuie să atingă o valoare cât mai aproape de 1, nivelul de 0.70 fiind acceptat de majoritatea cercetătorilor ca prag limită de validare a criteriului de consistență internă [ibidem].

Opariuc-Dan C. consideră că Cronbach alfa oferă posibilitatea studiului fidelității prin consistență internă, cu calculul coeficientului de consistență internă α Cronbach [4, p. 314; 6, p. 68].

În opinia lui Bogdan C., fidelitatea se referă la măsurarea lipsită de erori. Ea reflectă acuratețea și stabilitatea scorurilor la test și poate fi măsurată statistic prin utilizarea coeficientului de corelație. Fidelitatea reprezintă tradițional: „precizia, consistența și stabilitatea măsurării realizate de test” [1, p. 13]. Consistența internă este o metodă de asigurare a validității unui construct. Se referă la omogenitatea unui test., adică la tendința itemilor de a corela între ei sau cu scorul total al subiecților [1, p. 22].

Rezultate și discuții

Reieșind din considerentele menționate mai sus, noi ne-am propus calcularea coeficientului Cronbach- α pentru a indica consistența internă a itemilor, reflectând proprietatea lor de a corela cu „scorul global” al scalei din care face parte. Consistența internă ne oferă certitudinea că întrebările instrumentelor folosite de noi măsoară același „construct” psihologic.

Corelația între diferite scale și teste și consistența lor internă sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Tabelul 3.

Corelația între itemii diferitor scale ce măsoară singurătatea

Variabile	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Alpha
1. UCLA	-0,01	0,548	0,394	0,582	0,675	0,289	0,448	0,575	0,745	0,779
2. singurătatea difuză		-0,497	0,306	0,282	0,05	0,037	0,019	0,001	0,039	0,791
3. singurătatea de înstrăinare			0,308	0,454	0,478	0,218	0,221	0,432	0,494	0,758
4. singurătatea disociativă				0,694	0,345	0,068	0,085	0,352	0,311	0,757
5. singurătatea generală, indicele Korceaghina S.					0,514	0,201	0,17	0,461	0,493	0,736
6. relații de prietenie						0,273	0,238	0,601	0,778	0,753
7. relații familiale							0,115	0,196	0,494	0,777
8. relații romantico - afective								0,215	0,664	0,768
9. relații sociale de grup									0,736	0,759
10. singurătatea generală, scala Schmidt-Sermat										0,708

Note: 1-UCLA; 2 - singurătatea difuză; 3-singurătatea de înstrăinare; 4-singurătatea disociativă; 5- singurătatea generală Korceaghina S., 6-relații de prietenie; 7- relații familiale; 8-relații romantico - afective; 9-relații sociale de grup; 10- singurătatea generală Schmidt-Sermat. N = 304. Variabile *p < .05; **p < .01.

Comparând coeficienții alpha specifiți fiecărui item cu coeficientul înregistrat la nivelul scalei din care face parte, în opinia noastră, Coeficientul Cronbach la toate scalele măsurate de noi, dacă luăm

în considerare că valoarea lui Cronbach *alfa* nu poate fi mai mică de 0.70, indică o bună consistență, iar la chestionarele aplicate nici o valoare nu este mai mică decât acest coeficient.

Următorul pas al cercetării a fost corelarea tuturor scalelor care măsoară singurătatea între ele. Pentru a aprecia puterea corelației am consultat tabelul valorilor coeficienților de corelație oferit de Opariuc-Dan C. (2011). Autorul indică lipsa oricărei corelații sau prezența unei corelații foarte slabe la $0,00 \leq r \leq 0,20$; corelație slabă la $0,21 \leq r \leq 0,40$; corela-

ție moderată la $0,41 \leq r \leq 0,60$; corelație puternică la $0,61 \leq r \leq 0,80$. Cercetătorul menționează că „aceste repere sunt orientative” [4, p.105].

Am realizat deci corelația între formele de singurătate conform testelor Korceaghina S. și UCLA. Rezultatele obținute prezentate în tabelul 4.

Tabelul 4.

**Corelația formelor de singurătate (Korceaghina S. / UCLA)
(Corelația Pearson)**

Variabilele	Coeficientul de corelație (r)	Pragul de semnificație
Indicele singurăității generale Korceaghina S. / singurătate UCLA	0,583	$p \leq 0,001$
Singurătatea de înstrăinare / singurătate UCLA	0,550	$p \leq 0,001$
Singurătatea disociativă / singurătate UCLA	0,396	$p \leq 0,001$
Singurătatea difuză / singurătate UCLA	-0,012	$p \leq 0,834$

Corelația dintre variabilele: *indicele singurăității generale Korceaghina S., singurătatea de înstrăinare, singurătatea disociativă cu singurătatea UCLA* reprezintă o relație de asociere directă, de tărie medie, statistic semnificativă. Nu a fost obținută o corelație statistic semnificativă a *indiceului de singurătate UCLA* cu forma de *singurătate difuză*,

însă în sine această formă de singurătate corelează cu celelalte forme de singurătate: de înstrăinare și disociativă.

Al treilea pas a fost realizarea corelației între formele de singurătate raportate la numărul și calitatea relațiilor conform Scalei Diferențiale a Singurăității Schmidt N. - Sermat V. și indicele singurăității conform scalei UCLA.

Tabelul 5.

**Corelația formelor de singurătate
(Scala Schmidt N. - Sermat V. /UCLA) (Corelația Pearson)**

Variabilele	Coeficientul de corelație (r)	Pragul de semnificație
Indicele singurăității generale, scala Schmidt-Sermat/ singurătate UCLA	0,764	$p \leq 0,001$
scala relații de prietenie/ singurătate UCLA	0,709	$p \leq 0,001$
scala relații sociale de grup/ singurătate UCLA	0,608	$p \leq 0,001$
scala relații romantico-afective/ singurătate UCLA	0,531	$p \leq 0,001$
scala relații familiale/ singurătate UCLA	0,356	$p \leq 0,001$

Analiza relației dintre Scala Diferențială a Singurăității Schmidt N. - Sermat V. și UCLA a scos în evidență corelații di-

recte statistic semnificative la toate scalele, de tărie puternică, medie și slabă.

Pentru a cerceta relațiile de asocie-

re între formele de singurătate conform Scalei Diferențiale a Singurătății Schmidt N. - Sermat și testul Korceaghina S. am efectuat calculul statistic prin intermediul testului de stabilire a corelației Pearson. Rezultatele sunt indicate în tabelul 6.

Tabelul 6.

Corelația formelor de singurătate (Scala Diferențială a Singurătății Schmidt N. - Sermat V. / Korceaghina S.) (Corelația Pearson)

Variabilele	Coefficientul de corelație (r)	Pragul de semnificație
Scala relații de prietenie/ Indicele singurătății generale Korceaghina S.	0,516	$p \leq 0,001$
Indicele singurătății generale Schmidt-Sermat / Indicele singurătății generale Korceaghina S.	0,493	$p \leq 0,001$
Scala relații de prietenie/ singurătate de înstrăinare	0,479	$p \leq 0,001$
Scala relații sociale de grup/ Indicele singurătății generale Korceaghina S.	0,459	$p \leq 0,001$
Scala relații sociale de grup/ singurătate de înstrăinare	0,430	$p \leq 0,001$
Scala relații sociale de grup/ singurătate disociativă	0,350	$p \leq 0,001$
Scala relații de prietenie/ singurătate disociativă	0,347	$p \leq 0,001$
Scala relații romantico-afective/ singurătate de înstrăinare	0,222	$p \leq 0,001$
Scala relații familiale/ singurătate de înstrăinare	0,216	$p \leq 0,001$

Studiul corelației între diferite forme de singurătate conform instrumentelor multidimensionale Scala Diferențială a Singurătății Schmidt N. - Sermat V. și Scala Korceaghina S., ne-a permis identificarea unor corelații pozitive, medii și slabe statistic semnificative la scalele: *relații de prietenie și indicele singurătății generale Korceaghina S.*; *indicele singurătății generale Schmidt-Sermat și indicele singurătății generale Korceaghina S.*; *scala relații de prietenie și singurătate de înstrăinare*; *scala relații sociale de grup și indicele singurătății generale Korceaghina S.*; *scala relații sociale de grup și singurătate de înstrăinare*; *scala relații sociale de grup și singurătate disociativă*; *scala relații de prietenie și singurătate disociativă*; *scala relațiilor romantico-afective și singurătate de înstrăinare*; *scala relații familiale și singurătate de înstrăinare*.

Luând în considerare faptul că itemii scalelor utilizate în cercetare ce măsoară singurătatea au corelat între ei, inclusiv în interiorul scalelor, putem considera că instrumentele sunt valide și fidele. În cazul nostru vorbim de validitate concurrentă, deoarece avem 3 teste scalele cărora corelează. Nu este cazul să abordăm subiectul validității de construct, deoarece testele au fost traduse, adică măsoară prin definiție același construct „singurătatea”. Consistența internă se leagă cu validitatea de construct, adică în test trebuie să fie doar acei itemi care într-adevăr măsoară singurătatea.

Cele expuse anterior ne oferă certitudinea să afirmăm că instrumentele traduse și utilizate de noi prezintă o măsurare lipsită de erori, contribuie

la constituirea semnificației unui construct psihic anume și reprezintă o evaluare psihologică sigură și consistentă a singurătății la tinerii din spațiul moldovenesc.

Concluzii și recomandări

În baza studiului efectuat putem afirma că cercetarea noastră a fost una reușită și scopul a fost atins. Prin realizarea ei noi am adaptat și am indicat caracteristicile psihometrice a două instrumente care măsoară singurătatea multidimensional: Scala Diferențială a Singurătății Schmidt N. - Sermat V. (1983) și Testul Korceaghina S. (2008), pentru tinerii din spațiul moldovenesc.

Pentru a avea cercetări lipsite de erori considerăm binevenite studii ulterioare în scopul obținerii dovezilor suplimentare privind validitatea scalelor prezentate, deoarece rezultatele obținute sugerează valoarea potențială a studiului singurătății la tinerii în spațiul moldovenesc pentru înțelegerea semnificației fenomenologice a experienței singurătății și a evaluării consecințelor posibile pentru individ.

Bibliografie

1. Bogdan C. *Psihodiagnoză*. 65 p. In: <http://www.slideshare.net/nelutza/curs-psihodiagnoza> (vizitat 09.02.2017)

2. Crumpei-Tanasă I. *Singurătatea*. În: Boncu Ș., Turliuc M. N. *Relațiile intime Atracție interpersonală și convețuire în cuplu*. Iași: Polirom, 2016. 406 p. P. 72-79. ISBN 978-973-46-6012-4.

3. Nedelcu M. *Singurătatea. Strategii de adaptare și control*. Rezumat Teză de doctorat. Cluj, 2011. 45p. In: http://doctorat.ubbcluj.ro/sustinerea_publica/rezumat/2011 (vizitat 03.02.2017)

4. Opariuc-Dan C. *Statistică aplicată în științele socio-umane. Analiza asocierilor și a diferențelor statistice*. In: <https://www.researchgate.net/publication/215691877> (vizitat 09.02.2017)

5. Popa Marian. *Aplicații SPSS*. In: <https://www.scribd.com/doc/97271214/Aplicatii-SPSS> (vizitat 7.02.2017)

6. Осин Е. Н., Леонтьев Д. А. *Дифференциальный опросник переживания одиночества: Структура и свойства*. Психология. Журнал Высшей школы экономики, 2013. Т. 10, № 1. С. 55-81. In: <https://psy-journal.hse.ru/data/2013/10/31> (vizitat 02.02.2017).

7. Ишмухаметов И. Н. *Психометрические характеристики шкалы одиночества UCLA (Версия 3): изучение студентов вуза*. In: *Computer Modelling and New Technologies*, 2006. Vol. 10.№.3. P. 89-95. tsi.lv/sites/default/files/editor/science/Research_journals

8. Корчагина С. Г. *Психология одиночества: учебное пособие*. Москва: Московский психолого-социальный институт, 2008. 228 с., ISBN 978-5-9770-0076-5.

9. Немов Р. С. *Психология: Учеб. для студ. высш. пед. учеб. заведений*: В 3 кн. 4-е изд. Кн. 1: *Общие основы психологии*. М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2003. 688 с., ISBN 5-691-00552-9.

10. DiTommaso E., Spinner B. *The development and initial validation of the Social and Emotional Loneliness Scale for Adults (SELSA)* In: *Personality and Individual Differences*. 1993. 14. 1. p.127-134.

11. Gierveld J. D., Tilburg T. V. *The De Jong Gierveld short scales for emotional and social loneliness: tested on data from 7 countries in the UN generations and gender surveys*. In: *European Journal of Ageing*, 7(2), 2010. p. 121-130.

12. Lars Christian Sønderyby, B. A. *Loneliness: an integrative approach*. In: *Journal of Integrated Social Sciences*. N.3(1), 2013. p. 1-29.

13. Peplau L. A., Perlman D., *Perspectives on loneliness*. In: Peplau L. A. & Perlman D. (Eds.), *Loneliness: A sourcebook of current theory, research and therapy*. New York: Wiley, 1982. p.1-18.

14. Russell D. *UCLA Loneliness Scale (Version 3): Reliability, validity, and factor structure*. In: *Journal of Personality Assessment*, 66, 1996. p. 20-40.

15. Schmidt N., Sermat V. *Measuring loneliness in different relationships*. In: *Journal of Personality and Social Psychology*. 1983. 44. p. 1038–1047.

Primit la red. 23.01.17

Victoria PLĂMĂDEALĂ,
State Pedagogical University „Ion Creangă”
PhD student, senior lecturer
Chișinău, Moldova
Dan Plamadeala <danny1989@mail.ru>